

Dosarul nr. 2ra-1202/22
2-21097916-01-2ra-29082022

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. E. Pșenița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Iu. Grosu, A. Ciobanu, A. Garbuz)

ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Tatiana Ivasîșen, reprezentată de avocatul Ina Cepoi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Ivasîșen împotriva lui Mihail Ivasîșen cu privire la partajarea datoriilor comune și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Tatiana Ivasîșen, reprezentată de avocatul Ina Cepoi și a fost menținută hotărârea din 27 septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central,

constată:

La data de 30 iunie 2021, Tatiana Ivasîșen a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Ivasîșen cu privire la partajarea datoriilor comune și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 06 aprilie 2018 a încheiat căsătoria cu Mihail Stîngaci (Ivasîșen). Căsătoria a fost înregistrată de OSC Bălți și trecută în registrul de stare civilă cu nr. 112. După căsătorie soțul a luat numele ei de familie Ivasîșen. Din căsătoria dată copii comuni nu au. Pentru ea aceasta este a treia căsătorie și are un copil minor dintr-o căsătorie anterioară, care a fost înfiat de către părinte. Viața în comun cu Mihail Ivasîșen a eșuat și la 28 septembrie 2020 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată privind desfacerea căsătoriei. Astfel, prin hotărârea din 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central căsătoria a fost desfăcută.

A relatat că în perioada cât s-au aflat în căsătorie, au fost luate un șir de credite, pentru procurarea produselor de uz casnic și pentru procurarea hranei și achitarea medicamentelor, întrucât la acel moment se afla în concediul de îngrijire a copilului,

acesta având probleme de sănătate și banii din indemnizația copilului nu erau suficienți. Totodată, majoritatea creditelor au fost luate pentru a stinge alte credite care au fost luate de către fostul soț.

Reclamanta a susținut că în timpul căsătoriei au fost luate următoarele credite de la bănci comerciale și organizații nebancare: de la BC „Moldova Agroindbank” SA – 103 066 de lei, OCN „Iute Credit” SRL – 26 614 de lei, OCN „Sebo Credit” SRL – 19 959 de lei, BC „Victoriabank” SA – 111 150 de lei, OCN „DA Creditare” SRL – 2000 de lei, OCN „Easy Credit” SRL – 8000 de lei, 1298 de lei și 14 000 de lei.

A menționat că în timpul căsătoriei, rambursarea împrumuturilor a avut loc din indemnizația copilului, iar, când nu era o altă modalitate se lua un credit nou, pentru a închide un alt credit. În mare parte achitarea a fost efectuată de către dânsa. Scopul acestor credite a fost pentru procurarea produselor de uz casnic și achitarea altor credite luate de soții Ivasîșen.

Tatiana Ivasîșen a notat că după divorț, a rămas să locuiască cu copilul în imobilul de pe str. XXXXX din mun. Bălți. Pe lângă faptul că a rămas cu foarte multe datorii, inclusiv la serviciile comunale, soțul nu achită nici pensia de întreținere pentru copilul minor, motiv din care îi este foarte greu și nu dispune de suficiente surse financiare pentru achitarea datoriilor.

A invocat că faptul achitării ratelor creditelor doar de către ea, se confirmă prin extrasele prezentate de la bancă, în care sunt indicate sumele pe care le-a depus.

A precizat că au fost luate opt credite pentru obiecte de uz casnic, însă, în mare parte, au fost luate credite noi pentru închiderea creditelor primite de către Mihail Ivasîșen, ca ulterior să rămână cu sume enorme datoare. A expediat în adresa pârâtului cerere prealabilă pentru a rezolva problema dată pe cale amiabilă, însă, fără niciun rezultat.

Reclamanta a indicat că este încadrată în câmpul muncii, însă, salariul nu este suficient pentru întreținerea copilului minor și achitarea creditelor și a serviciilor comunale. În această perioadă de timp s-a acumulat o datorie pentru energia termică în mărime de 10 671, 45 de lei, de care a beneficiat inclusiv pârâtul. Datoriile enumerate mai sus au fost dobândite în timpul căsătoriei soților și se supune regimului proprietății în devălmășie, ceea ce se referă și la plățile la împrumut care au fost efectuate în timpul căsătoriei.

Tatiana Ivasîșen a solicitat încasarea din contul lui Mihail Ivasîșen în beneficiul său a sumei de 148 943, 50 de lei cu titlu de ½ cotă parte din creditul care a fost achitat din datoria rambursată la împrumutul contractat în timpul căsătoriei, divizarea sumei de 10 671, 45 de lei – costul energiei termice și atribuirea a ½ din suma respectivă lui Mihail Ivasîșen, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central acțiunea a fost respinsă.

La data de 05 octombrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Tatiana Ivasîșen, reprezentată de avocatul Ina Cepoi a declarat apel împotriva hotărârii din 27 septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Tatiana Ivasîșen, reprezentată de avocatul Ina Cepoi și a fost menținută hotărârea din 27 septembrie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că împrumuturile contractate în timpul căsătoriei, au fost rambursate până la desfacerea căsătoriei, fapt ce atrage netemeinicia afirmațiilor reclamantei privind rambursarea acestora după divorț unilateral de către aceasta. Mai mult ca atât, însăși Tatiana Ivasîșen a declarat că creditele și împrumuturile erau luate pentru necesitățile familiei și pentru stingerea unor împrumuturi prin altele, deoarece bugetul familiei era insuficient pentru acoperirea cheltuielilor familiei.

Cu referire la pretenția reclamantei privind divizarea sumei de 10671,45 de lei, ce constituie suma pentru achitarea energiei termice utilizată în comun cu Tatiana Ivasîșen la încălzirea apartamentului ei din mun. Bălți, prin atribuirea cotei de $\frac{1}{2}$ din suma respectivă pârâtului, deoarece acesta s-a folosit de energia termică, instanțele de judecată au indicat că această datorie în mărime de $\frac{1}{2}$ nu poate fi încasată și de la Mihail Ivasîșen, întrucât motivele invocate nu și-au găsit confirmare. Astfel, nu a fost demonstrat faptul că Mihail Ivasîșen, din momentul înregistrării căsătoriei și până în primăvara anului 2020, a locuit în apartamentul nr. XXXXX din mun. Bălți, de pe str. XXXXX, care aparține reclamantei, or, potrivit buletinului de identitate, pârâtul are domiciliul înregistrat în XXXXX.

Totodată, instanțele de judecată au remarcat că din informația eliberată de SA „CET-Nord”, datoria în mărime de 10671,45 de lei s-a format începând cu data de 01 octombrie 2017, adică din data când reclamanta nu se afla în căsătorie cu pârâtul, iar la data încheierii căsătoriei era deja înregistrată o datorie în sumă de 1900 de lei. La fel, s-a mai reținut că datoria în mărime de 10671,45 de lei a fost acumulată pînă la 31 decembrie 2020, iar căsătoria oficial a fost desfăcută la 15 octombrie 2020.

La data de 30 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Tatiana Ivasîșen, reprezentată de avocatul Ina Cepoi a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a verificat circumstanțele și raporturile juridice stabilite și nu a elucidat toate circumstanțele esențiale ale cauzei, fapt ce a dus la adoptarea unei soluții eronate și impune casarea deciziei și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Reprezentantul recurente a susținut că pe parcursul judecării cauzei au fost prezentate probe pertinente care demonstrează că Tatiana Ivasîșen a achitat și achită de sine stătător creditele care au fost luate în timpul căsătoriei, pentru a achita alte credite ale intimatului.

A menționat că instanța de apel nu a dat un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, fapt ce se consideră o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 14 aprilie 2022.

Materialele cauzei atestă că 17 iunie 2022 decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa poștală a avocatului Ina Cepoi (f.d. 142).

Astfel, recursul, declarat la 30 iulie 2022, este în termen.

La 29 august 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimatului Mihail Ivasișen, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 170), însă, intimatul nu și-a valorificat dreptul respectiv și nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tatiana Ivasișen, reprezentată de avocatul Ina Cepoi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Tatiana Ivasișen, reprezentată de avocatul Ina Cepoi, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Tatiana Ivasișen, reprezentată de avocatul Ina Cepoi, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Tatiana Ivasișen, reprezentată de avocatul Ina Cepoi, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic